

[Himmelstrup.]

minister også på dette område vil vedkende sig den forståelse af hans udtalelser, som jeg har givet udtryk for.

Vi kan altså tiltræde ratificeringen både af Annecy-protokollen og de afdelinger af GATT-overenskomsten, som er indesluttet deri, og ligeledes af det forslag til rigsdagsbeslutning, som vedrører ændringen af den dansk-engelske handelsaftale af april 1933. Der er jo en række enkeltheder i disse to forslag, og det vil vel derfor være naturligt, at de henvises til et udvalg sammen med toldlovforslaget.

Samtidig vil jeg gerne gøre nogle få bemærkninger om lovforslaget om ændringer i og tilføjelser til toldloven af 29. marts 1924, som den højtærede finansminister har forelagt i konsekvens af tilslutningen til Annecy-protokollen. De bemærkninger, jeg vil gøre, knytter sig væsentligt til den redegørelse, som findes i bemærkningerne til selve forslaget til rigsdagsbeslutning, og som jeg går ud fra er udarbejdet i udenrigsministeriet, og til de bemærkninger, som den højtærede finansminister gjorde ved fremsættelsen af sit toldlovforslag med hensyn til rigsdagens medvirken ved forberedelserne.

Den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Lars P. Jensen, var i sin tale nu inde på det samme, idet han gik ud fra, hvad han jo også havde grund til efter den fremstilling, som er givet, at de af rigsdagens partier, der har været med i disse forhandlinger fra den første begyndelse, havde godkendt selve det grundlag, hvorpå forhandlingerne i Annecy blev ført, og ligeledes naturligvis de resultater, disse forhandlinger havde ført til. Det sidste er naturligvis rigtigt, men det første anser vi for at være meget tvivlsomt. Forholdet er jo det, at rigsdagen først meget sent kom ind i disse forhandlinger, og jeg vil ærlig talt tro — jeg kan naturligvis ikke ransage den højtærede finansministers hjerte og nyrer —, at han ikke var stemt for, at rigsdagen skulle være med ved tilrettelæggelsen. Den højtærede finansminister nedsatte netop med de kommende forhandlinger i Annecy for øje i april måned 1948 det såkaldte finansministeriets toldforhandlingsudvalg, som fik den opgave at forberede disse forhold. Det var jo allerede i 1947 bestemt, at der skulle udveksles ønsker mellem de forskellige lande med hensyn til toldnedsættelser og oplysninger om, hvad de kunne byde af toldnedsættelser til gengæld for andre. Dette meget store arbejde blev påbegyndt meget tidligt, hvil-

ket var ganske naturligt, når et så stort antal lande skulle forhandle om så indviklede problemer, som der her er tale om.

Da vi fra venstres side blev opmærksomme på, at de forhandlinger, der her skulle føres, kunne føre til ændringer i toldlovens tariffer, som alene rigsdagen er i stand til at ændre, fordi det er et lovgivningsanliggende, indsatte venstre i september 1948 en bestemmelse i sit program, der lød således:

„Ved forhandlinger om tarifændringer, der skyldes deltagelse i det internationale arbejde, bør lovgivningsmagten medvirke allerede ved forhandlingernes begyndelse.“

Dette krav blev senere, såvidt jeg ved, fremsat under forhandlingerne i det udenrigspolitiske nævn, og det var derved, at den højtærede finansminister også kom ind på den opfattelse, at det ville være rigtigt, eller vi kan også sige uundgåeligt at inddrage rigsdagen i disse forhandlinger.

Vi ønskede ikke til sin tid at blive stillet overfor ændringer i toldloven, som vi naturligvis kunne stemme imod, men som vi måske ikke kunne forkaste uden samtidig at risikere, at bestemmelser, som var knyttet dertil, og som vi i og for sig kunne ønske gennemført i en sådan handelstraktat, også blev forkastet, og det var for ikke at komme i en sådan tvangssituation, at vi stillede dette krav. Det førte til, at spørgsmålet på foranledning af toldrådets formand kom frem i toldrådet den 14. december 1948, og efter de forhandlinger, der der fandt sted, henvendte den højtærede finansminister sig den 20. januar 1949 til partiformændene med opfordring til, at de skulle udvælge to repræsentanter for hvert af de partier, der var repræsenteret i toldrådet, til at tiltræde et udvalg, og dette udvalg blev nedsat ved en skrivelse til partiformændene af 9. marts 1949. Udvalget holdt sit første møde den 1. april kl. 3 om eftermiddagen, hvor vi fik forelagt — det var ikke engang blevet tilsendt os i forvejen — alle de tilbudslister og bemærkninger hertil, som finansministeriets toldforhandlingsudvalg havde brugt et helt år til at indhente og udarbejde, og det blev overleveret os med det påbud, at vi skulle give svar om, hvorvidt vi ville tiltræde det senest den følgende mandag kl. 12. Det er det, man kalder at få pistolen sat for brystet. Det var fuldkommen umuligt at gennemarbejde hele dette materiale i løbet af den korte tid. Jeg må tilstå, at jeg var egentlig nærmest stemt for, da jo så meget afhænger af starten, at man fra rigsdagens side skulle have sagt, at vi overhovedet ikke ville have noget medan-